

۲۰۱۷/۰۸/۲۵

پوهندوی آصف بهاند

اوبه، وینه او مینه

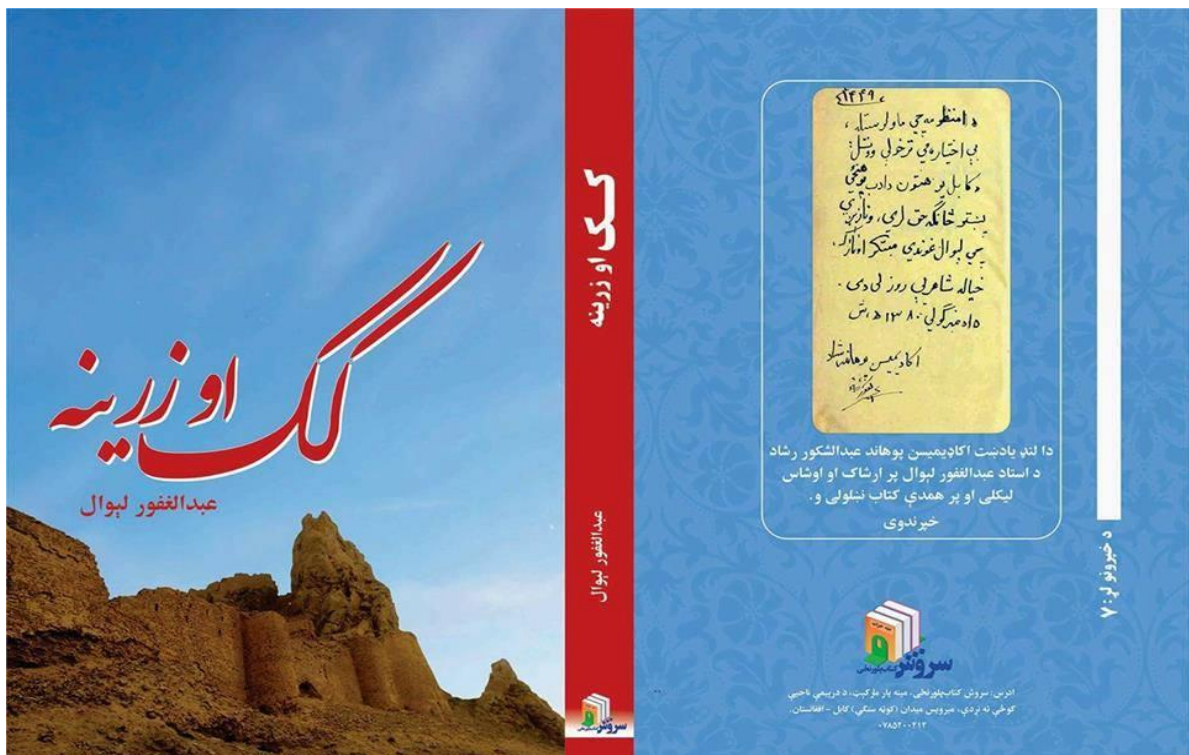
په «کک او زرینه» کې د وطنپالنې روحیه

او ښکلايز جوړښت يې

لومړۍ برخه

زه زرینه، چې لمسی د «تایمرېس» یم
چې لومړۍ ستره واکمنه زرینه وه
د لومړۍ زرینې بله لور زرینه
نن ولاړه د هیرمند په ننگ و نام ده

بي له ککه دا جگره گتلی نه شو
د هیرمند پر اوبو بند ژغورلی نه شو
د پیلانو جنگ ته کک پهلوان بویه
چې هر گورز يې زنجیري پیل راگوزار کړي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

مخکي له دې چې له کک او زریني سره زما لیده کاته او ملاقات وشي، ما یې د راتلو د هرکلي په پار یوه **مقاله** او یو **شعر** له یوې یادوني سره خپور کړی و. دا چې زما کور ته «کک او زرینه» څنگه را میلمانه شول، دا کیسه به پرېږدم، یوازې دومره به و وایم چې یو دوست د «کک او زرینه» د مخ لیدل په ډیره مهرباني را باندې ولورول، ما هم په ډیر درناوي په کور کې مخامخ را ته کینول. پانه ، پانه مي ولوستل داسې په دقت سره، لکه څوک چې بیا امتحان را نه اخلي. کله مي چې لوستل پای ته ورسول، نو سمدلاسه مي لیوال ته داسې ولیکل:

«بیا سلامونه!»

«کک او زرینه» مي چې نن کور ته را میلمانه شول، یوه شیبه مي هم یوازې پرېښودل، د دواړو څیرې مي سر تر پایه داسې له نظره تیرې کړې چې په ټولو رازونو مي ځان خبر کړ. په یوه سا مي ولوست او جالبه لا دا چې خپل یادداشتونه مي ځیني واخیستل.

تاسو نه ډیره مننه،

او ستاسو قلم او هنر ته سلام،

پښتو شعر، پښتو ادبیات او افغاني فرهنگ به پر تاسو ویاړي.»

هر دراک لوستونکی په هماغه لومړنیو پاڼو کې پوهیږي چې د شاعر پیام څه شی دی؟ څه غواړي و وایي؟ د کک او زریني بڼکلا، کارنامي له وطن او د وطن له وینې (د هیرمند اوبه) څخه دفاع او ننگه، دا هم لوستونکو او خلکو ته له وطن سره د مینې درس، د یووالي درس و زده کوي، او هم د دوښمن په پیژندلو کې مهارت و زده کوي او دا کار لیوال په ډیره لوړه هنري ژبه او بڼکلو انځورونو سره په داسې استادانه ډول تر سره کړی دی چې د نظر وړ پیام ډیر بڼه، په اسانه او مینې سره لیردول کیږي.

د «کک او زرینه» په منظومه کې دوه کرکټرونه ډیر مهم دي:

– **کک چې د ساکي تیر جنگیالی او قهرمان دی،**

– **زرینه چې د ساکي تیر ملکه او مدبره مشره ده.**

دا مدبره ملکه، چې اوه تیرونه یې د ژوند او وطن د ښیرازی د اصلي څیز یعنی د هیرمند اوبو نه د دفاع په خاطر سره یو کړي دي او په دې هڅه کې ده چې څنگه جنگیالی قهرمان کک د خپلو خلکو، وطن او اوبو دفاع ته را وبولي. د کک او زریني د منظومي پیام د وطن د مینې لیردول دي او په «کک او زرینه» کې څو مهم شیان په نښه شوي دي:

– **ریښتیني اتل هغه څوک دی چې له وطن، خلکو او وطني گټو نه دفاع وکړي،**

– **زموږ په ټولنه کې د ښځو دریځ، مشرولي او ځیرکتیا.**

– **په منظومه کې دا پیام لیردول کیږي چې ورور له ورور سره جگړه نه کوي، هغه څه چې دا څلویښت کاله د افغانانو پر اوږو بار دي.**

یو واري شاعر خپله داسې ولیکل:

«څنگه هغوی تر خپل منځه جگړې پرېښوي او د خپلو اقتصادي سرچینو د ساتنې لپاره سره یو شول،

څنگه زموږ نیکونو د خپلو عزیزانو له وژنو څخه کرکه درلودله،

څنگه یې د مېرمنو عزت ساته او په مشرۍ یې منلي،

څنگه یې تر دوه زره کاله پخوانی زمانه کې سیاسي شعور وپېښ و،

او...»

له خپلمنځي جگړې نه د کرکي یوه بیلگه د «کک او زرینه» په شپږم سرود کې داسې انځور کړای شوي ده:

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

چي سالار له خپل ټبر سره جنگ نه کړي
کک د خپلو تر بورانو قتل نه کړي
کک کڅوال بولي خپل هد او خپله وینه
خپلو ورونو سره جنگ لیونتوب بولي
خدای دې نه کړي توره سره په خپلو وینو

شاعر د وطن د مینې د لیردولو پیام په داسې شرایطو کې کوي چې وروسته له څو سوو کلونو بیا د فارسیانو د حرص خولې زموږ د وطن په لوري، په تیره د هیرمند د اوبو پر لوري را خلاصې شوي دي او دا ځل په معاصره او لا ډیره بې شرمه بڼه؛ او شاعر د پخوانۍ کیسې په انځورولو سره په اوسنیو شرایطو او ستونزو کې له وطن نه، له اوبو نه او له هیرمند نه د دفاع مقدس پیام په هنري ژبه لیردوي.

په داسې شرایطو کې د یوه ترخه واقعیت بیانول، هغه هم په بنکلي هنري ژبه او د یوه هنري اثر په چوکاټ کې د لوستونکو په مخ کې ایښودل، دا د لیوال شهکار دی.

د لومړۍ برخې پای